

Çevre Sağlığı

Dr. Öğr. Üyesi Deniz HARPUTLU

ÇEVRE

- ▶ İnsanın yeryüzünde ilişkili olduğu canlı ve cansız varlıkları kapsayan bir kavramdır
- ▶ Bir organizmanın yaşamını ve gelişimini etkileyen dış güçlerin tümü olarak tanımlanır.
- ▶ Bireyin iç ve dış dünyası olarak tanımlanabilir

ÇEVRE

- ▶ Fiziksel Çevre
- ▶ Biyolojik Çevre
- ▶ Sosyo-Kültürel Çevre

Fiziksel Çevre

- ▶ Su, hava, toprak,
- ▶ İklim,
- ▶ Atıklar,
- ▶ Konutlar,
- ▶ Giyecekler,
- ▶ Kamuya açık alanlar,(lokanta, otel, sinema, plajlar)
- ▶ Fabrikalar ve imalathaneler gibi sanayi kuruluşları,
- ▶ Mezarlıklar,
- ▶ Radyasyon.

Biyolojik Çevre

- ▶ Patojen m.organizmalar (kolera, tifo, kızamıkcık, polio gibi)
- ▶ Yararlı m.organizmalar
- ▶ Vektörler (Bit, Pire, Kene, Karasinek, Tahtakurusu, Fare gibi)
- ▶ Bitkiler ve Hayvanlar
- ▶ Hayvansal ve bitkisel besinler

Sosyo-Kültürel Çevre-1

Sosyal Çevre

- ▶ İnsanların karşılıklı olarak birbirini etkilediği, içinde yaşadığı sosyal sistem, bireyin sosyal çevresini oluşturur.
- ▶ Sosyal sistem; normlar, roller, sınırlar ve pozisyonlar arasındaki ilişkinin sonucu olarak oluşur.
- ▶ Bireyin ilk sosyal çevresi ailedir.
- ▶ Bireyin içinde yaşadığı çevre, yaşam biçimini etkiler.

Sosyo-Kültürel Çevre-2

Kültürel Çevre

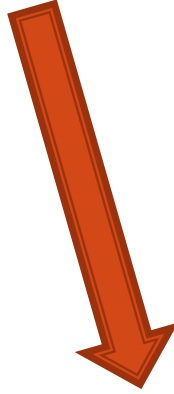
- ▶ Kültür, nesiller boyu oluşan toplum üyelerinin paylaştığı ve ilettiği sembollerin tümüdür.
- ▶ Kültür bir öğrenmedir ve bu öğrenme sosyal çevre içinde gerçekleşir.

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

► Kalp Damar Hastalıkları → Sosyo-Kültürel Çevre

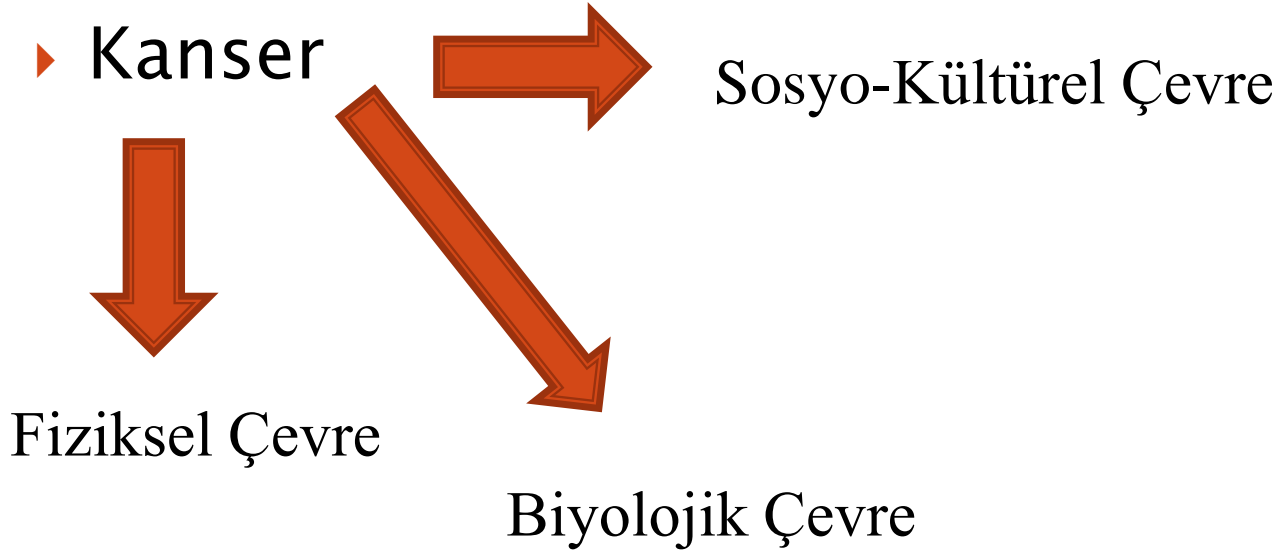
Fiziksel Çevre

Biyolojik Çevre

Sedanter yaşam koşulları
Egzersiz imkanlarının olmaması
Besinler ??

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

Hava

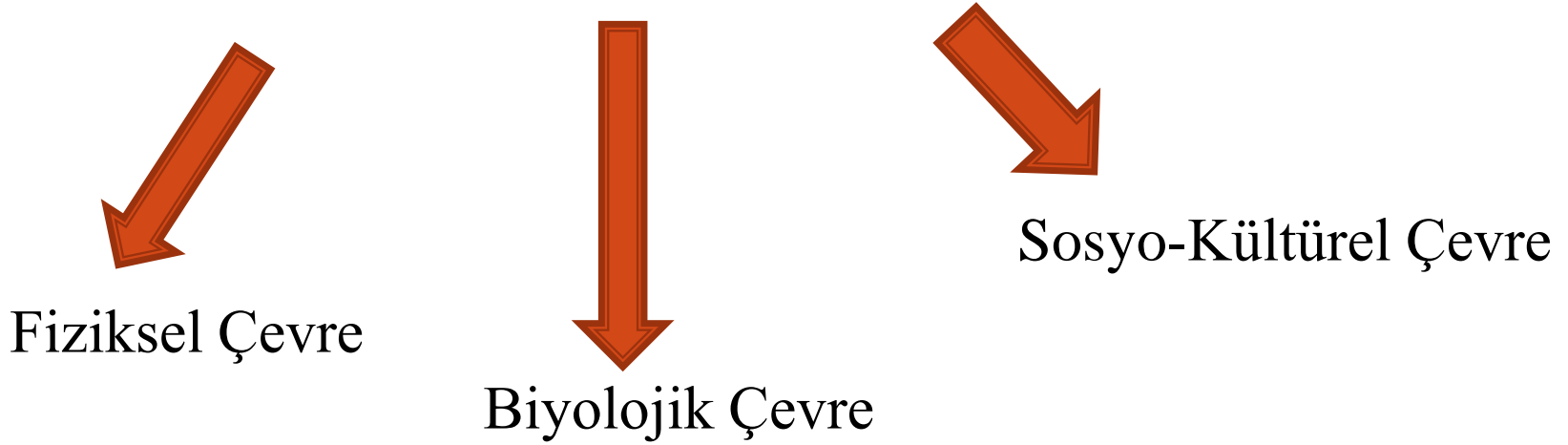
Su

Besinler

Sağlık hizmeti alma eğilimi??

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

► Solunum Sistemi Hastalıkları

Hava kirliliği

Ev ortamı havası

Alışkanlıklar- öksürme, hapşırma ile ilgili

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

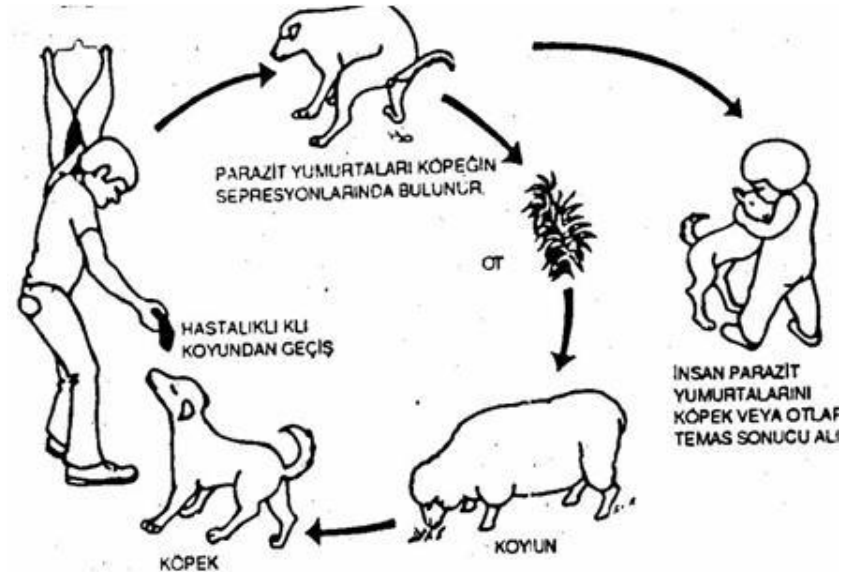
► Bulaşıcı Hastalıklar

Fiziksel Çevre

Biyolojik Çevre

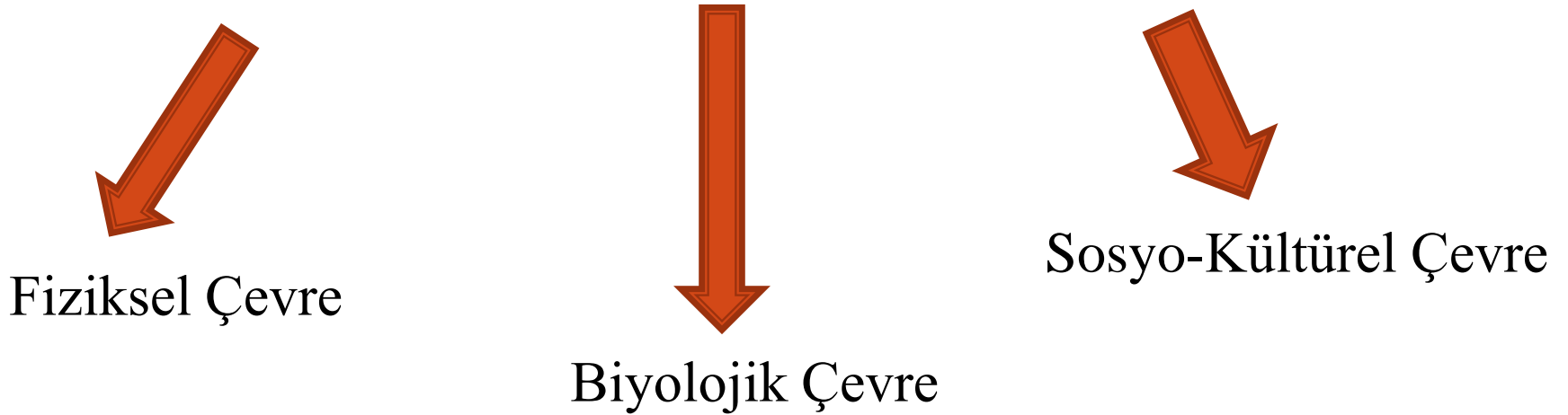
Sosyo-Kültürel Çevre

İçme suyunun patojenlerle kirlenmesi
Yeterli ve kaliteli su bulamama
Su kaynaklı hepatit A enf.↑
Gıda ve içme suyunun kirlenmesi

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

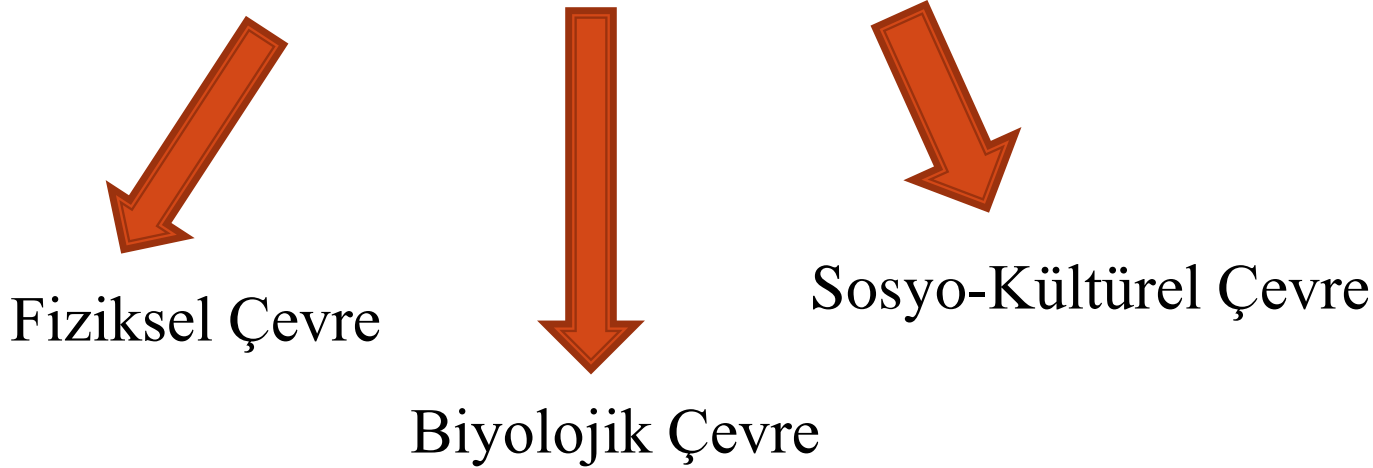
► Sinir Sistemi Ve Zihinsel Bozukluklar

Kimyasal maddeler (kurşun..)
Atıklar→çocuklarda zihinsel gelişimi yavaşlatmaktadır.
Gürültü
Aile yapısı
Sosyal statü-Kadın?
Alkol, sigara kullanımı- erkek çocuk?

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

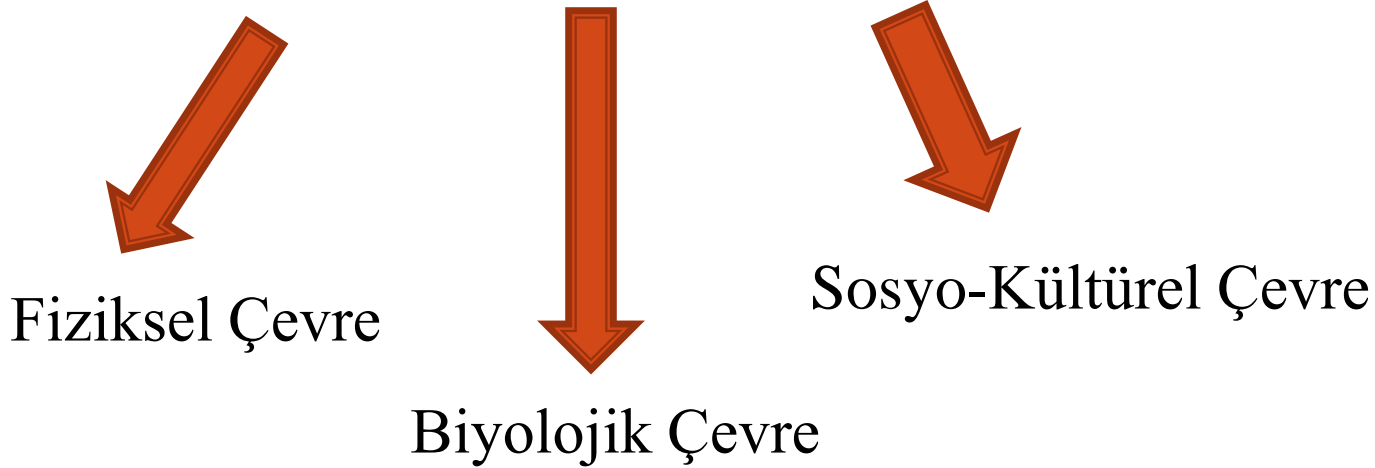
► Hematolojik Hastalıklar

Değişik düzeylerde karbonmonoksit
maruz kalma, kanın oksijen taşıma
kapasitesinde bozukluklar yapabilir
İçme suyu
Akraba evliliği eğilimi??

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

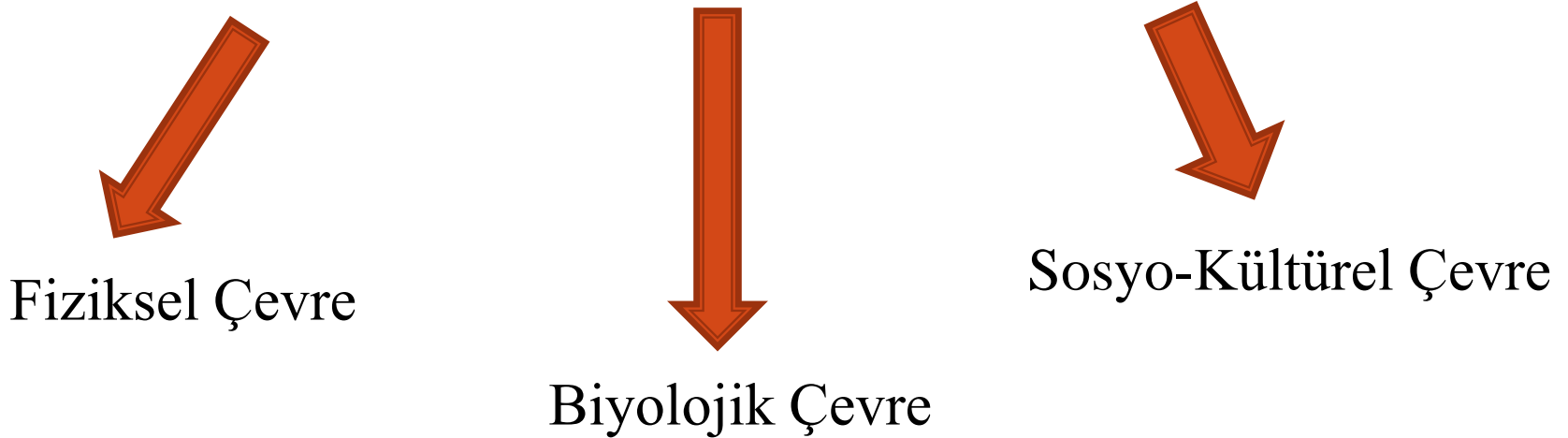
► Kas ve İskelet Bozuklukları

Fiziksel aşırı yük ve zorlanma
iş yerinde uygunsuz ergonomik koşullar
Dinlenme, uyuma ortamları??

Çevrenin Sağlık Üzerine Etkileri

► Anomalili Doğumlara ve Üremeye Etkileri

Gebelik öncesi ya da sonrasında çevresel bulaşmalara maruz kalma
Geleneksel uygulamalar??
GDO'lu besinler?

Beğen 912 B

Takip Et

Takip et

Follow

Arama

Radikal

TÜRKİYE

EKONOMİ

DÜNYA

SPOR

HAYAT

YAZARLAR

RADİKALIST

OTOMOTİV

Kİ

Radikal.com.tr > Türkiye > Balıkların seks hayatıyla oynamayın!

Balıkların seks hayatıyla oynamayın!

12/06/2008 02:00 | A⁺ A⁻

Kanalizasyon yoluyla sulara karışan doğum kontrol hapları ve kozmetik maddeler, balıkları cinsiyetsizleştirirken, tüketicilere uyarı geldi: Tarihi geçmiş ilaçları kanalizasyona atmayın

ANKARA - Kullandığınız doğum kontrol hapı ya da şampuan, şu anda bir balığın cinsel hayatıyla oynuyor! Dünyada 'cinsiyetsizleşen su canlılarıyla ilgili araştırmalar birbirini izlerken, Hacettepe Üniversitesi Kimya Bölüm Başkanı Prof. Dr. Adil Denizli de ilaçlar ve kozmetik ürünlerin atıklarının kanalizasyona karışmasının sakıncalarına dikkati çekti. Denizli, sudaki kimyasalların her yıl çoğu çocuk 2 milyon insanın ölümüne yol açtığını da söyledi.

Prof. Dr. Adil Denizli, doğal suları kirleten en önemli unsurlardan birinin de ilaç ve kozmetiklerde bulunan 'hormonlar' olduğunu belirterek, "Doğal sularımızdaki mikrokirleticilerden hormonların, sudaki canlıları kısıncasına alıp, besin zinciriyle bize ulaşabilme yollarından biri ilaçlar. Sulara karışan ilaçlar gelecekte ciddi sağlık sorunlarına yol açacak" diye konuştu. Prof. Dr. Denizli, ilaçlar ve deniz canlılarına etkileriyle ilgili şu bilgileri verdi:

Avrupa, ABD ve Asya'da incelenen sularda psikiyatrik, analjezik ve antibiyotik türünde ilaç atıkları tespit edildi. İlaçlardan kalan atıklar idrar, dışkı yoluyla veya duş sırasında suya karışıyor. Canlı organizmalarla etkileşimde bulunmak üzere tasarlanan bu maddeler, sudaki canlıları kısa sürede etkilerken, bu da ekosistem ve insanlar için potansiyel tehlike.

Çok sayıda doğum kontrol hapı ve kozmetik ürünün bileşiminde hormon bazlı malzemeler var. Son yıllarda doğal sularda çok sayıda 'cinsiyetsiz balık' bulundu. Araştırmalarda su veya su ürünlerinde, ağır kesicilerden 'asetaminofen',

Çevre sadece bizi mi etkiliyor??

Çevre Sağlığı

- ▶ **Kişinin veya toplumun** bedensel, ruhsal ve sosyal yönden iyi oluşunu dolaysız ya da dolaylı olarak önemli derecede etkileyen
- ▶ fiziksel, biyolojik ve kimyasal etmenlerin **ne oldukları ve nasıl kontrol altına alınabileceklerini** inceleyen bir bilimdir.

Çevreye yönelik uygulamalarda

- ▶ Zararlı fiziksel etkenin önlenmesi,
- ▶ Etkenin zararsız hale getirilmesi,
- ▶ Etkenin yayılımının önlenmesi,
- ▶ Etkenden korunma yöntemleri,

başlıca temel uygulamalardır.

Çevre Sağlığında Halk Sağlığı Hemşiresinin Sorumlulukları

SINIFLANDIRMA	RİSK FAKTÖRLERİ	HEMŞİRENİN SORUMLULUĞU
Biyofiziksel çevre	<ul style="list-style-type: none">-hava kirliliği-mikroorganizmalar-radyasyon-gürültü	<ul style="list-style-type: none">- güvenli çevre sağlama ve sürdürme- bulaşıcı ve salgın hastalıkların kontrolünü sağlama, korunma yöntemlerini öğretme- birey-çevre uyumunu sağlama- hastalık riski yaratan çevresel faktörler hakkında toplumu bilinçlendirme
Sosyal çevre	<ul style="list-style-type: none">- üyesi bulunan grubun sağlığa bakış açısı-sosyal yalıtım-evliliğe ilişkin sorunlar-yaşam biçimi	<ul style="list-style-type: none">-Sosyal ilişkileri değerlendirme-Birey/toplumun yanlış sağlık anlayışını ve uygulamalarını değiştirme-Sağlık için risk yaratan sosyal yaşam tarzının değiştirilmesi için bireye yardım etme-Evlilik ilişkilerini ve ebeveyn-çocuk ilişkilerini geliştirme
Kültürel çevre	<ul style="list-style-type: none">- toplumun değerleri ve yanlış sağlık inançları- inanç sistemi- geçmiş-bugün	<ul style="list-style-type: none">-Birey/ toplumun yanlış sağlık inançları ve uygulamalarının farkına varmasını sağlama-gelişen mesleki uygulamaları, birey/toplumun inanç sistemi açısından tekrar değerlendirme ve uygulama